

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ**

ПЕДАГОГІКА ХОРТИНГУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
ВГО «Українська федерація хортингу»
(протокол № 21 від 27 вересня 2013 року)*

Частина 1

КИЇВ – 2013

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715
П 33

*Рекомендовано до друку Науково-методичною
колегією Всеукраїнської громадської організації
«Українська Федерація Хортингу»
(протокол № 21 від 27 вересня 2013 р.)*

Збірник наукових праць «Педагогіка хортингу» Всеукраїнської громадської організації «Українська Федерація Хортингу» є науковим виданням з педагогіки, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата педагогічних наук

Редакційна колегія:

Бех І. Д.	– дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор (<i>головний редактор</i>)
Артюшенко А. О.	– доктор педагогічних наук, професор
Беленька Г. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Болтівець С. І.	– доктор психологічних наук, професор
Зубалій М. Д.	– кандидат педагогічних наук
Коновець С. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Круцевич Т. Ю.	– доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор
Тимошенко О. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Федорченко Т. Є.	– доктор педагогічних наук, професор
Півоварський Юліуш	– почесний професор, PhD, ректор Вищої школи публічної і індивідуальної безпеки „Апейрон“ (Польська Республіка)
Порада Віктор	– професор, доктор юридичних наук, ректор Вищої школи в Карлових Варах (Чеська Республіка)
Шортт Джеймс Джордж	– президент Всесвітньої асоціації особистих охоронців Ірландія)
Кастлшортський Юрчак Войтех	– професор, PhD, Академія збройних сил ген. М. Р. Штефаника в Ліптовському Мікулаші (Словацька Республіка)

Рецензенти:

Волков А. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Оржеховська В. М.	– доктор педагогічних наук, професор
Присяжнюк С. І.	– доктор педагогічних наук, професор
Сичов С. О.	– доктор педагогічних наук, професор

П 33 Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – Ч. 1. – 512 с.

ISBN 978-966-437-427-6.

До збірника увійшли наукові праці вітчизняних учених, аспірантів, тренерів з хортингу. Автори спрямували свій науковий пошук на багатоаспектне висвітлення шляхів щодо реалізації сучасних підходів у теорії і методиці хортингу. Збірник містить наукові роботи працівників закладів освіти, науково-педагогічних працівників і студентів, учасників конференцій, круглих столів, семінарів, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання фізичної культури та обраних видів спорту. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців фізичної культури і спорту. Збірник містить інноваційні науково-практичні матеріали досліджень, присвячені актуальним питанням сучасної спортивної науки. Данні матеріали підтримують принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу. До збірника включено роботи з проблем сучасної теорії і практики освіти, навчання та виховання. Авторами наукових праць розміщуються результати науково-дослідної діяльності в галузі педагогіки співробітництва, нових педагогічних технологій соціалізації та самореалізації особистості. У виданні здійснюється популяризація та висвітлення сучасних педагогічних, психологічних, філософських досліджень, можливостей і шляхів втілення їх у практику. Друкуються наукові статті, написані на базі проведених авторами емпіричних і теоретичних досліджень. Розглядаються проблеми особистості, когнітивної сфери, питання спортивної, екологічної, педагогічної, політичної, соціальної, медичної психології, особливості поведінки.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів. Друкується в авторській редакції.

Будь-яке відтворення тексту без згоди авторів та видавництва забороняється.

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715

ISBN 978-966-437-427-6

© К. : Паливода А. В., 2013

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ХОРТИНГУ

КУЧЕРЕНКО Сергій Андрійович
РОХАНСЬКИЙ Володимир Михайлович
Українська федерація хортингу

Анотація. У даній науковій статті описано аспекти реалізації програми розвитку українського хортингу, чинники ґрунтування методики навчання в хортингу на стародавніх традиціях українського народу та спортивних принципах змагальної боротьби, характеризувано шляхи практичної реалізації програми розвитку і популяризації хортингу в Україні, адже метою даного наукового дослідження є визначення показників оцінювання рівня розгалуження інфраструктури хортингу, особливостей розповсюдження виду спорту на теренах України. Зазначено, що хортинг – повноконтактний комплексний вид бойового мистецтва, сформований українськими фахівцями у сфері бойових мистецтв, який оснований на принципах спортивної підготовки як багаторічний, цілорічний, спеціально організований навчально-тренувальний процес всебічного розвитку, навчання та морально-етичного виховання спортсменів. Розробка цієї програми зумовлена потребою удосконалення навчально-тренувального процесу з хортингу у зв'язку зі зростанням вимог до підготовки спортсменів. При розробленні програми враховано досвід роботи кращих дитячо-юнацьких спортивних шкіл України. Програма складена на засадах директивних і нормативних документів Міністерства молоді та спорту України. Хортинг є складником загальнодержавної системи фізичної культури і спорту та спрямований на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових й інтелектуальних здібностей людини шляхом її залучення до участі у спортивних змаганнях з хортингу. Хортинг також є важливим засобом сприяння підвищенню соціальної і трудової активності людей, задоволення їхніх моральних, етичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру. Програма розвитку хортингу в Україні розроблена відповідно до Законів України «Про фізичну культуру і спорт», «Про об'єднання громадян», Цільової комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації» і визначає необхідні зміни у підходах суспільства до забезпечення здоров'я людини, виховання підростаючого покоління у дусі патріотизму, гуманізму, дружби і взаєморозуміння.

Ключові слова: реалізація програми розвитку, український хортинг, стародавні традиції українського народу, спортивні принципи змагальної боротьби.

Актуальність наукового дослідження. Шляхи реалізації програми розвитку хортингу, правила і методика навчання в хортингу ґрунтуються на стародавніх бойових традиціях українського народу та спортивних принципах [1–11; 19–32]. Поняття «хортинг» походить від назви славетно відомого в світі острова Хортиця, де була розташована і діяла Запорізька Січ, яка відіграла прогресивну роль в історії українського народу.

Ідея виникнення хортингу, як комплексної системи самовдосконалення особистості, заснованої на фізичному, морально-етичному та духовному вихованні, пов'язана з відродженням давніх народних традицій, що передавалися з покоління в покоління.

У період між походами на Січі проводилися змагання в майстерності та умінні самозахисту, які давали козакам змогу вдосконалювати практичні навички. Система підготовки, виховання характеру, вдосконалення майстерності та надбання змагального духу українських козаків лягли в основу хортингу як виду спорту, народженого в Україні. Необхідно пристосуватися до правил етикету хортингу.

Виклад основного матеріалу. Українська бойова культура дуже складна, і багато з того, що приймалося раніше як саме собою зрозуміле тоді, зовсім не прийнятне в Україні зараз [12–18]. Але Українська федерація хортингу ставить перед собою завдання розвинення цього виду спорту і бойової системи в Україні, враховуючи менталітет і обдарування населення нашої країни, згідно із законодавством і в тісному співробітництві з Міністерством молоді та спорту України (далі Мінмолодьспорту України).

Хортинг – повноконтактний комплексний вид бойового мистецтва, сформований українськими фахівцями у сфері бойових мистецтв, який оснований на принципах спортивної підготовки як багаторічний, цілорічний, спеціально організований навчально-тренувальний процес всебічного розвитку, навчання та морально-етичного виховання спортсменів. Розробка цієї програми зумовлена потребою удосконалення навчально-тренувального процесу з хортингу у зв'язку зі зростанням вимог до підготовки спортсменів. При розробленні програми враховано досвід роботи кращих дитячо-юнацьких спортивних шкіл України.

Програма складена на засадах директивних і нормативних документів Міністерства молоді та спорту України. Хортинг є складником загальнодержавної системи фізичної культури і спорту та спрямований на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових й інтелектуальних здібностей людини шляхом її залучення до участі у спортивних змаганнях з хортингу. Хортинг також є важливим засобом сприяння підвищенню соціальної і трудової активності людей, задоволення їхніх моральних, етичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру.

Програма розвитку хортингу в Україні на період 2020–2030 роки розроблена відповідно до Законів України «Про фізичну культуру і спорт», «Про об'єднання громадян», Цільової комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації» і визначає необхідні зміни у підходах суспільства до забезпечення здоров'я людини, виховання підростаючого покоління у дусі патріотизму, гуманізму, дружби і взаєморозуміння.

Українська федерація хортингу (УФХ) застосовує у своїй роботі різноманітні спортивні, оздоровчі, рекреаційні, пізнавальні, виховні функції, методи інтелектуального розвитку особистості тощо.

Розвиток хортингу в Україні, створення нових клубів та секцій масового навчання не тільки створює умови для залучення до активних занять хортингом населення України, а й має стимулюючий вплив на розвиток міжнародного спілкування, міжнародної інтеграції України.

Хортинг, завдяки розвитку та створенню клубів масового навчання, стає доступним всім верствам населення з різними рівнями достатку і дає можливість займатися цим видом спорту як для загального розвитку, постійного вдосконалення, так і переходити у спорт вищих досягнень.

Одна з особливостей хортингу в тому, що духовний розвиток разом із вивченням, відпрацюванням і удосконаленням техніки триває протягом всього активного життя спортсмена [33–48]. Інтенсивне тренування тіла є одним із найважливіших факторів, які формують протягом тривалого часу характер спортсмена з визначеними якостями, такими як зібраність, цілеспрямованість, твердість, концентрація уваги й інші. Але найголовніше, цей процес підготовки виховує в особистості впевненість у собі, у своїх силах, можливостях, що робить людину самостійною, значно зменшуючи її залежність від зовнішніх прихильностей. Оскільки хортинг сформувався в Україні як бойове мистецтво, то головною метою системи тренування є комплексний двобій, а ЗФП, СФП, базова техніка є засобами навчання і підготовки до вільного двобою.

Планування занять з хортингу є системою, за якою варто вивчати матеріал і удосконалювати знання, уміння та навички бійців з різних видів одноборств. Систематичність вивчення матеріалу повинна бути відбита в навчальних планах, графіках і розкладі. У цих документах тренер передбачає послідовність вивчення теоретичного курсу, удосконалення в техніці і тактиці, виконання

загальнорозвивальних і спеціальних вправ, збільшення навантаження (обсяг й інтенсивність вправ), розвиток окремих фізичних якостей, зміст навчальних і тренувальних сутичок, змагань, у яких має брати участь спортсмен, і т. д.

В Україні і за її межами змагання проводяться для вікових категорій 6–7, 8–9, 10–11, 12–13, 14–15, 16–17, 18 років і старше, а також для спортсменів ветеранського віку.

Труднощі, з якими зіткнувся у своєму розвитку хортинг, пов'язані насамперед з економічними проблемами розвитку суспільства, а також з недостатньою державною та громадською підтримкою цього виду спорту.

Основними завданнями Української федерації хортингу є виховання спортсменів найвищого світового рівня, які б гідно захищали честь України на представницьких світових форумах хортингу, посідали високі місця у світових рейтингах, підготовка суддів найвищого міжнародного рівня, виховання плеяди тренерів, які б мали можливість готувати спортсменів хортингу, що претендують на призові місця на першостях Європи та світу.

Зважаючи на зазначене, з метою сприяння розвитку хортингу Українська федерація хортингу прагне своєю діяльністю створити умови для підвищення статусу хортингу в загальнодержавній системі фізичної культури і спорту, а також підвищення його соціальної та суспільної значущості у всебічному гармонійному розвитку особистості, зміцнення здоров'я населення, формування здорового способу життя, культурного і духовного розвитку громадян України.

Основною умовою подальшого динамічного розвитку Української федерації хортингу є подальше вдосконалення її ефективної національної моделі як масового самодіяльного спорту та спорту вищих досягнень, яка б сприяла зростанню майстерності спортсменів [49–62]. Подальше вдосконалення такої моделі неможливо без урахування розвитку України як незалежної держави, критичного аналізу традицій та накопиченого досвіду бойових традицій нашого народу, а також без зважання на рівень розвитку повноконтактних бойових мистецтв в інших країнах.

Беручи до уваги зазначене, а також свої статутні завдання, Українська федерація хортингу передбачає таку програму своєї діяльності з розвитку хортингу на 2010–2014 роки.

Мета, завдання та етапи реалізації програми

1. Метою Програми є сприяння створенню головних засад національної моделі хортингу як масового виду спорту і бойового мистецтва України, так і спорту вищих досягнень [63–78]. Основна мета хортингу – популяризація та підвищення ролі фізичної культури і спорту, патріотичне виховання, залучення дітей та юнацтва до здорового способу життя, відволікання від шкідливих звичок, виховання особистості в дусі добропорядності, патріотизму та любові до своєї Батьківщини.

2. Завдання програми – створення в межах компетенції Української федерації хортингу нормативно-правових, інформаційно-методичних, організаційно-масових та кадрових передумов, сприятливих для розвитку хортингу в Україні, як ефективного засобу гармонійного розвитку особистості, зміцнення здоров'я населення, підвищення рівня його фізичного та духовного розвитку, формування здорового способу життя; а також сприяння через програми підготовки Української федерації хортингу економічному та соціальному прогресу суспільства, утвердженню міжнародного авторитету України у світовому співтоваристві.

Основні завдання програми розвитку хортингу

1. Вивчення та розширення спортивних можливостей і розвитку хортингу як виду спорту і бойового мистецтва в Україні.

2. Відтворення та розбудова загальноприйнятої в світі хортингу системи спортивних клубів та окремих секцій для залучення населення до активних занять цим видом спорту.

3. Сприяння в реалізації державної політики щодо розвитку хортингу, участь у межах компетенції громадської організації у формуванні нормативно-правових документів сфери фізичної культури і спорту та сучасної нормативно-правової та інформаційної бази розвитку хортингу [79–88].

4. Вдосконалення організаційної структури Української федерації хортингу, сприяння обласним осередкам УФХ у їхній взаємодії з місцевими органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту, в питаннях розвитку та популяризації хортингу в регіонах України.

5. Підвищення ефективності системи управління місцевими осередками Української федерації хортингу ;

6. Розвиток системи взаємодії з державними громадськими та іншими організаціями, а також розвиток міжнародних зв'язків в межах наявних повноважень.

7. Об'єднання громадських організацій України, які сприятимуть розвитку хортингу в Україні.

8. Формування позитивного іміджу України у світовому спортивному русі; створення клубів хортингу, секцій та шкіл для залучення населення до активних занять хортингом.

9. Сприяння розвитку в Україні шкіл масового навчання, дитячих та дорослих груп, спортивних секцій з хортингу.

10. Методичне та інформаційне забезпечення розвитку хортингу.

11. Подальша розбудова системи підготовки і підвищення кваліфікації кадрів хортингу в Україні.

12. За підтримки Міністерства молоді та спорту України [89–99], інших міністерств і відомств сприяння створенню в межах власної компетенції Української федерації хортингу сучасної нормативно-правової та інформаційної бази розвитку хортингу як виду спорту в Україні.

Напрями реалізації програми розвитку хортингу в Україні

1. Організаційна робота та нормативно-правове забезпечення.

2. Розбудова структури Української федерації хортингу .

3. Спорт вищих досягнень.

4. Кадрове забезпечення.

5. Матеріально-технічне забезпечення.

6. Інформаційно-методичне забезпечення.

7. Науково-методичне та медико-біологічне забезпечення.

Організаційна робота та нормативно-правове забезпечення

Планування заходів	Період	Відповідальні
1. Проводити щорічні змагання з хортингу	Постійно	Колективи структурних підрозділів УФХ
2. Сприяти формуванню системи гарантування безпеки проведення спортивних змагань з хортингу	Постійно	Президія УФХ

3. Затвердити Правила проведення змагань з хортингу в Мінмолодьспорту України	1 квартал 2012 року	Президія УФХ
4. Підготувати пропозиції до Єдиної спортивної класифікації щодо розрядних вимог з хортингу на 2012–2013 роки і надати на розгляд в Мінмолодьспорту України	2 квартал 2012 року	Президія УФХ
5. Здійснювати консультаційну роботу із фахівцями обласних та міських осередків щодо підготовки та проведення спортивних заходів	Постійно	Президія УФХ
6. Затвердити регламент діяльності Президії і Секретаріату УФХ, комісій за напрямами діяльності Федерації	2012 рік	Президія УФХ
7. Розглянути та затвердити такі документи: - типові положення про комісії за напрямами роботи (щодо змагань, колегії суддів, ради тренерів, зв'язків із державними та громадськими організаціями тощо); - концепція системи підготовки та підвищення кваліфікації тренерських кадрів з хортингу	2012 рік 2013 рік	Президія УФХ Президія УФХ
8. Підготувати методичні рекомендації щодо форми та змісту звіту про змагання з хортингу	2012 рік	Президія УФХ
9. Підготувати та подати на розгляд Мінмолодьспорту України: • Єдиний календарний план Всеукраїнських змагань з хортингу; • положення про чемпіонати, першості та кубки України з хортингу; • правила проведення змагань УФХ; • правила проведення класифікаційних та відбіркових змагань УФХ	Жовтень, щороку Постійно 2012 рік Постійно	Президія УФХ Президія УФХ Президія УФХ, місцеві федерації
10. Забезпечити дотримання сучасних вимог до єдиного порядку присвоєння суддівських категорій	Постійно	Президія УФХ, колегія суддів
11. Проводити заходи щодо об'єднання в усіх областях спортивних клубів у місцеві федерації	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
12. Розробити і затвердити типові положення про комісії за напрямами роботи Федерації (щодо зборів і змагань, колегій суддів, зв'язків з державними та громадськими організаціями, з підготовки та підвищення кваліфікації кадрів)	2012–2013 роки	Президія УФХ
13. Підготувати та подати на розгляд до Міністерства молоді та спорту України такі документи: • зміни та доповнення до правил проведення змагань з хортингу	2013 рік	Президія УФХ
14. Готувати та подавати на реєстрацію до Міністерства юстиції України зміни та доповнення до Статуту УФХ, які	При внесенні змін до Статуту	Президія УФХ

затверджуються черговою Конференцією УФХ		
15. Затвердити такі положення: • про членство у клубах; • про класифікаційні книжки спортсменів; • про міжнародні членські квитки; • про ревізійну комісію; • про Колегію суддів з хортингу України	2012 рік	Президія УФХ
16. Затвердити план проведення Всеукраїнських навчально-тренувальних зборів з хортингу для спортсменів та тренерів	Травень, жовтень поточного року на наступний рік	Президія УФХ
17. Сприяти проведенню навчально-тренувальних зборів з хортингу по регіонах	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
18. Проводити огляд-конкурс на кращу організаційну роботу серед спортивних клубів, секцій, міст, районів, областей України	Постійно	Регіональні федерації, УФХ
19. Розробити та затвердити рекомендації про обласний осередок	2012 рік	Президія УФХ
20. Затверджувати план проведення Колегії суддів	Листопад поточного року на наступний рік, щороку	Президія УФХ
21. Проведення: • звітно-виборчої Конференції УФХ; • засідання Президії УФХ; • засідання Ревізійної комісії; • Колегії суддів	2013 рік травень, один раз на півріччя поточного року	Президія УФХ
22. Розвивати співробітництво з Федераціями інших країн, членами Всесвітньої федерації хортингу (далі – ВФХ), широкий обмін закордонними делегаціями	Постійно	Президія УФХ
23. Співпрацювати з ЕФХ та ВФХ з метою розширення представництва суддів від України в суддівській колегії офіційних міжнародних змаганнях, зокрема Чемпіонатах світу та Європи, Кубків світу та Європи з хортингу.	Постійно	Президія УФХ, Колегія суддів
24. Провести роботу щодо внесення хортингу до програм комплексних спортивно-масових заходів України	2013 рік	Президія УФХ

Розбудова структури Української федерації хортингу (УФХ)

1. Провести роботу з інвентаризації та розвитку інфраструктури хортингу в областях, регіонах і містах України	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
---	----------	-------------------------------------

2. Розробити та запровадити систему багатоетапних змагань (першостей клубів, міст, районів, областей, відкритих рейтингових змагань)	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
3. Сприяти реєстрації обласних осередків УФХ у всіх регіонах України та легалізації за місцем проживання, роботи і навчання	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
4. Створення та удосконалення в межах Федерації системи оперативного обліку стану розвитку хортингу	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
5. Сприяти розширенню індивідуального членства в УФХ громадян України	Постійно	Президія УФХ, місцеві федерації
6. Забезпечити укладання двосторонніх угод про співробітництво між обласними осередками УФХ та місцевими органами влади з фізичної культури і спорту, щодо взаємодії з питань розвитку хортингу у відповідному регіоні після закінчення терміну дії цих угод	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
7. Сприяти створенню мережі клубів хортингу як базових організацій УФХ	Постійно	Президія УФХ, місцеві федерації

Спорт вищих досягнень

1. Проводити чемпіонати та кубки України з хортингу	Щорічно	Мінмолодьспорт у України, УФХ
2. Сприяти в проведенні регіональних змагань з хортингу	Постійно	Президія УФХ
3. Розробити критерії відбору кандидатів до національної збірної команди України з хортингу	2020 рік	Президія УФХ
4. Визначити рейтинг кращих спортсменів, тренерів, суддів року, на основі участі у спортивних заходах	Постійно	Президія УФХ
5. Забезпечити на рівні сучасних вимог підготовку резерву національної збірної команди України з хортингу та її успішний виступ на чемпіонатах світу, Європи, кубках світу та Європи	Постійно	Мінмолодьспорт України, Президія УФХ
6. Сприяти виїзду збірної команди України з хортингу на офіційні чемпіонати світу та Європи, кубки світу та Європи	Постійно	Президія УФХ, Мінмолодьспорту України
7. Підвищити професійний рівень спортсменів, які входять до складу національної команди країни, тренерів шляхом проведення семінарів, курсів, тренерських конференцій	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації
8. Провести роботу з розвитку естетичних, вольових та морально-етичних здібностей членів збірної команди України	Постійно	Президія УФХ, тренери-викладачі,

		керівники клубів
9. Сприяти виїзду спортсменів, тренерів та суддів для участі у міжнародних змаганнях з хортингу за кордоном	Постійно	Президія УФХ, Мінмолодьспорту
10. Сприяти масовій участі спортсменів та суддів членів ВФХ з інших країн у Відкритих змаганнях з хортингу на території України	Постійно	Президія УФХ, Мінмолодьспорту
11. Співпрацювати з ВФХ для розширення представництва суддів від України в суддівській колегії офіційних чемпіонатів світу та Європи, кубків світу та Європи з хортингу	2020–2013 роки	Президія УФХ
12. Сприяти виїзду спортсменів та тренерів з хортингу для участі у навчально-тренувальних зборах за кордоном	Постійно	Президія УФХ, Мінмолодьспорту
13. Направляти суддів УФХ вищої категорії на Конгреси суддів ВФХ для отримання ними відповідних категорій ВФХ з хортингу	За потребою	Президія УФХ, колегія суддів Мінмолодьспорту
14. Призначити головного тренера збірної команди України з хортингу	2012 рік	Президія УФХ

Кадрове забезпечення

1. Затвердити у встановленому порядку навчально-тематичні плани і навчальні програми підготовки та підвищення кваліфікації суддів змагань	2012 рік	Президія УФХ
2. Розробити і затвердити концепцію системи підготовки кадрів хортингу	2012–2013 роки	Керівні органи УФХ
3. Заснувати відділення хортингу при Дніпропетровському державному інституті фізичної культури і спорту, Дніпродзержинському та Івано-Франківському коледжах фізичного виховання, залучати до навчання майбутніх тренерів з хортингу	2012 рік	Мінмолодьспорту України, Президія УФХ
4. Забезпечити своєчасне присвоєння спортсменам спортивних розрядів та звань за результатами участі у змаганнях з хортингу	Постійно	Мінмолодьспорту України, Президія УФХ
5. Забезпечити комплектацію головних суддівських колегій щорічних змагань з хортингу, що входять до Чемпіонату, Кубку України кваліфікованими суддівськими кадрами	Щорічно	Президія УФХ
6. Розробити і затвердити положення про Головну суддівську колегію УФХ. Призначити голову колегії	2020 рік	Президія УФХ
7. Здійснити організаційну роботу щодо створення територіальних колегій суддів та запровадити у Федерації єдину систему обліку суддів з хортингу	Постійно	Президія УФХ, регіональні федерації

8. Провести роботу з профорієнтації серед спортсменів, які закінчили активні заняття спортом, із подальшим залученням їх до тренерської роботи	Весь період	Президія УФХ
9. Провести атестацію спеціалістів, які використовують у своїй роботі методики хортингу, та сприяти ліцензуванню їхньої професійної діяльності	2012 рік	Президія УФХ, Мінмолодьспорту України
10. Провести моніторинг державної та регіональних потреб у кваліфікаційних кадрах з хортингу	2012 рік	Мінмолодьспорту України, Президія УФХ
11. Визначити міжнародний досвід підготовки кадрів з хортингу	2012 рік	Президія УФХ
12. Здійснити необхідні організаційно-практичні заходи щодо відкриття відділень хортингу при університетах	2012 рік	Президія УФХ
13. Провести науково-практичний семінар голів та відповідальних секретарів Федерації та керівників і секретарів обласних осередків Федерації	2012 рік	Президія УФХ

Матеріально-технічне забезпечення.

1. Створити належні умови для проведення всеукраїнських та міжнародних змагань	Весь період	Президія УФХ
2. Створити на рівні сучасних вимог спортивну базу для підготовки національної команди України в м. Києві	2013 рік	Президія УФХ
3. Забезпечити національну команду України необхідним інвентарем та спортивною формою.	Весь період	Мінмолодьспорту України, Президія УФХ
4. Сприяти відкриттю в регіонах України спеціалізованих залів з хортингу	Весь період	Президія УФХ
5. Постійно проводити роботу щодо залучення спонсорів для фінансування спортивної діяльності, фінансування Національної збірної команди України з хортингу	Весь період	Президія УФХ

Інформаційно-методичне забезпечення

1. Підготувати методичні рекомендації щодо типових зразків і форм змагальної документації (заявка на участь, протокол змагань, протокол зважування тощо) на змаганнях з хортингу	1 квартал 2013 року	Президія УФХ, обласні осередки
2. Підготувати методичні рекомендації щодо суддівства розділів змагань «рукопашна сутичка», «борцівська сутичка», «форма», «самозахист» з хортингу	2012 рік	Президія УФХ
3. Інформувати обласні та місцеві осередки Української федерації хортингу з питань, що	Весь період	Президія УФХ

належать до компетенції і відповідальності Федерації		
4. Впроваджувати систему взаємодії з навчальними закладами щодо забезпечення тренерів з хортингу методичними посібниками та літературою з підготовки спортсменів, тренувального процесу, наукового підходу та інших аспектів підготовки спортсменів, підтримки спортивної форми та планування в хортингу	Весь період	Президія УФХ
5. Створити систему взаємодії УФХ із закладами загальної середньої та позашкільної освіти щодо масового залучення дітей та молоді до тренувань	2012–2013 роки	Президія УФХ
6. Висвітлювати репортажі щодо спортивних змагань у журналах та газетах України, мережі Інтернет тощо	Весь період	Президія УФХ
7. Розробляти поліграфічну та рекламну продукцію для любителів хортингу	Постійно	Президія УФХ
8. Розмістити в мережі Інтернет, на сайті, повну інформаційну базу усіх аспектів діяльності УФХ, у тому числі: <ul style="list-style-type: none"> • коротку історію розвитку хортингу; • правила проведення змагань; • інформацію про керівний орган УФХ; • каталог обласних осередків УФХ; • каталог клубів хортингу; • оновлені запрошення на змагання; • правила про спортивне екіпірування спортсменів; • рішення керівного органу; • календарі змагань УФХ; • чемпіонатів та кубків України з хортингу; • рейтингових змагань з хортингу; • іншу інформацію: <ul style="list-style-type: none"> • календар змагань Всесвітньої федерації хортингу (ВФХ); • оперативно оновлені рейтинги спортсменів ВФХ; • оперативно оновлені рейтинги спортсменів України; • оновлені запрошення на змагання; • іншу важливу інформацію 	Весь період	Президія УФХ
9. Сприяти випуску спеціалізованого журналу з хортингу	Постійно	Президія УФХ
10. Зобов'язати всі регіональні осередки, які є членами УФХ, відкрити електронні адреси та сторінки в мережі Інтернет	Весь період	Президія УФХ, регіональні федерації
11. Розпочати практику проведення репортажів з офіційних всеукраїнських та міжнародних змагань з хортингу та	Весь період	Президія УФХ

трансляцію їх по телебаченню		
12. Підготувати та довести до відома обласних осередків Федерації зведений календарний план змагань з хортингу, які будуть проведені в регіонах України у наступному році	Щороку, 4 квартал	Президія УФХ

Науково-методичне та медико-біологічне забезпечення

1. Здійснити випуск методичних та наукових видань, навчальних посібників, відео-, аудіопродукції на допомогу молодим тренерам, суддям, спортсменам	Весь період	Президія УФХ
2. Забезпечити закріплення всіх провідних спортсменів – членів національної збірної команди України з хортингу за регіональними лікарсько-фізкультурними диспансерами	Весь період	Органи виконавчої влади з фізкультури та спорту, Президія УФХ
3. Проводити роботу щодо медико-біологічного забезпечення членів збірної команди України з хортингу	Весь період	Президія УФХ, Мінмолодьспорту України
4. Підготувати видання державною мовою методичних підручників та посібників з хортингу	Весь період	Президія УФХ
5. Проводити медичне страхування спортсменів та страхування від небезпечних випадків	Весь період	Регіональні місцеві федерації та клуби

Висновки. Узагальнення результатів дослідження щодо визначення показників оцінювання рівня професійної підготовки тренерів-викладачів з хортингу студентами закладів вищої освіти дає можливість визначити основні психолого-педагогічні умови виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять хортингом.

1. Конкретизація мети та перспектив діяльності. Невизначеність мети і реального стану здоров'я, органів і систем організму знижує ступінь мобілізованості і старанності, призводить до зменшення працездатності, погіршення стану здоров'я студентів, які займаються хортингом.

2. Різноманітність засобів, форм і методів діяльності. Тривала і часом одноманітна робота, що повторюється день у день, призводить до розвитку хронічних станів монотонії і психічного пересичення, які не тільки знижують ефективність роботи, але й зменшують відчуття задоволеності студентів від фізичної діяльності в системі хортингу. У зв'язку з цим необхідно урізноманітнити засоби, форми і методи діяльності.

Через задоволення, одержуване від виконання певної фізичної вправи, формується задоволеність всім навчально-тренувальним процесом, який підтримує рівень вихованості фізичної культури.

У цьому випадку і невдачі, неминучі при досягненні віддаленої за часом мети, будуть переноситися не так гостро і, отже, нададуть менший негативний вплив на формування здорового способу життя студентів.

3. Дотримання принципу доступності. Фізична культура студентів підтримується досягненням поетапних цілей. У зв'язку з цим, для розвитку фізичних якостей і вольової сфери особистості необхідно пред'являти переборні труднощі.

Рівень фізичних навантажень для студентів у процесі занять хортингом завжди має бути не занадто низьким, але й не високим, достатнім, щоб забезпечити безперервність отримання підкріплювальних стимулів, тобто досягнення спортивного успіху. Оптимальні труднощі завдань змусять студента-спортсмена докладати певних вольових зусиль. Занадто легке завдання виявиться неефективним для виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять хортингом. Однак, надмірно важке тренувальне завдання викличе в учня відчуття розчарування, втрату віри у свої сили.

4. Використання ефекту суперництва. Посилення мотиву такими способами підвищить бажання у студентів займатися хортингом, досягати успіху в укріпленні здоров'я, створить новий емоційний заряд.

5. Усвідомлення студентом, який займається хортингом, своєї відповідальності за власне здоров'я. При недостатньому розвитку почуття відповідальності рівень фізичної культури у студентів може не виражатися в повній мірі.

Між тим, її прояв можливий за егоїстичних прагнень демонстрації фізичної сили перед іншими студентами (користолюбство, надмірне честолюбство), однак, такий прояв фізичної культури недовготривалий і малопродуктивний. Усвідомлення студентом своєї міри відповідальності за розвиток і реалізацію свого спортивного таланту свідчить про те, що у нього є всі передумови для саморозвитку та виховання фізичної культури. Якщо у студента є яскраво виражене прагнення бути здоровим, постійно займатися хортингом, виконувати психолого-педагогічні вимоги тренера-викладача під час занять, подолати всі труднощі, він може компенсувати деякі недостатньо виражені у нього здібності і досягти поставленої мети – високого рівня вихованості фізичної культури та розуміння основ здоров'я.

Таким чином, у даному науковому дослідженні описано аспекти реалізації програми розвитку українського хортингу, чинники ґрунтування методики навчання в хортингу на стародавніх традиціях українського народу та спортивних принципах змагальної боротьби, характеризувано шляхи практичної реалізації програми розвитку і популяризації хортингу в Україні, адже метою даного наукового дослідження є визначення показників оцінювання рівня розгалуження інфраструктури хортингу, особливостей розповсюдження виду спорту на теренах України.

Визначено, що хортинг – повноконтактний комплексний вид бойового мистецтва, сформований українськими фахівцями у сфері бойових мистецтв, який оснований на принципах спортивної підготовки як багаторічний, цілорічний, спеціально організований навчально-тренувальний процес всебічного розвитку, навчання та морально-етичного виховання спортсменів. Розробка цієї програми зумовлена потребою удосконалення навчально-тренувального процесу з хортингу у зв'язку зі зростанням вимог до підготовки спортсменів. При розробленні програми враховано досвід роботи кращих дитячо-юнацьких спортивних шкіл України.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над вивченням показників оцінювання рівня професійної підготовки тренерів-викладачів з хортингу студентами закладів вищої освіти та психолого-педагогічних умов виховання фізичної культури та основ здоров'я спортсменів хортингу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абраменко М. В. Формування морально-етичних цінностей у процесі занять єдиноборствами / М. В. Абраменко, Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – С. 18–21.
2. Астахов С. П. Морально-етичне виховання спортсмена-єдиноборця / С. П. Астахов, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 60–71.
3. Бабурнич С. А. Рекомендації для батьків щодо виховання юного спортсмена хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 120–138.
4. Бражник П. О. Основні завдання психолого-педагогічного супроводу спортсмена-однборця / П. О. Бражник, Е. А. Єрьоменко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 41–44.
5. Бутенко М. О. Спеціальна акробатика і самостраховки у бойових мистецтвах / М. О. Бутенко, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1997. – С. 165–177.
6. Вакулич І. Д. Виховання учнів у бойових мистецтвах / І. Д. Вакулич, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 133–152.
7. Вехтєв В. В. Сімейне середовище у вихованні юного спортсмена хортингу / В. В. Вехтєв, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 102–119.
8. Вишницький І. О. Застосування прийомів боротьби у різних видах єдиноборств / І. О. Вишницький, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 57–72.
9. Голубов С. М. Оптимізація фізичного стану і розвитку людини засобами бойового мистецтва / С. М. Голубов, Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – С. 46–49.
10. Гречаний О. М. Хортинг та його оздоровча програма / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 171–183.
11. Гречаний О. М. Хортинг у забезпеченні соціокультурних можливостей людини / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 38–58.
12. Грищенко А. А. Етапи багаторічної підготовки спортсменів у бойовому мистецтві / А. А. Грищенко, Е. А. Єрьоменко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 33–36.
13. Демчук С. Р. Хортинг як рекреаційний засіб оздоровлення людини / С. Р. Демчук, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 89–107.
14. Дородний А. М. Оволодіння технікою боксу для успішної тренувальної діяльності у спортивних єдиноборствах / А. М. Дородний, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 178–185.
15. Дубінський В. М. Система цінностей спортсменів бойових мистецтв / В. М. Дубінський, Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 151–162.
16. Едгар В. А. Вимоги до психомоторики і психічних процесів спортсмена-єдиноборця / В. А. Едгар, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1999. – С. 33–43.
17. Ерєменко Э. А. Хортинг – философия украинского единоборца / Э. А. Ерєменко // Боевые искусства – ключи к совершенству. – 2012. – № 6. – С. 4–5.

18. Євтух Г. М. Патріотична складова занять бойовими мистецтвами / Г. М. Євтух, Е. А. Єрмоєнко, В. Д. Каленок // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 77–87.
19. Єрмоєнко Е. А. Вивчення школярами способів безпечного падіння і самостраховок хортингу на уроці фізичної культури / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 267–283.
20. Єрмоєнко Е. А. Визначальна функція українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 159–170.
21. Єрмоєнко Е. А. Відкрита заява Едуарда Єрмоєнка про заснування хортингу – національного виду спорту України 17 липня 2008 року / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту. Київ : Тренерська рада, 2008. – 7 с.
22. Єрмоєнко Е. А. Військово-прикладний хортинг / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 206–220.
23. Єрмоєнко Е. А. Всеукраїнські правила змагань з хортингу / Е. А. Єрмоєнко // затвер. Мін-вом України у справах сім'ї, молоді та спорту 19 серпня 2010 р., Київ, 2010. – 88 с.
24. Єрмоєнко Е. А. Декларація хортингу у світі / Е. А. Єрмоєнко // Колегія Мін-ва України у спр. сім, мол. та сп. : Київ, 2008. – 12 с.
25. Єрмоєнко Е. А. Дихальні вправи у системі хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 170–185.
26. Єрмоєнко Е. А. Етикет хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 221–236.
27. Єрмоєнко Е. А. Кваліфікація спортсменів хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 194–205.
28. Єрмоєнко Е. А. Медитація в хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 89–107.
29. Єрмоєнко Е. А. Методика проведення занять з хортингу для дітей / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 302–324.
30. Єрмоєнко Е. А. Міжнародна спортивна програма хортингу / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2009. – 24 с.
31. Єрмоєнко Е. А. Міжнародні правила змагань з хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Київ : МГО «Міжнародна Федерація Хортингу», 2009. – 85 с.
32. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гурткової (секційної) роботи «Хортинг» для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
33. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9, 10–11 класи. Варіативний модуль «Хортинг» : навчальне видання / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2011. – 31 с.
34. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма з хортингу для позашкільних навчальних закладів. 8 років навчання / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2012. – 78 с.
35. Єрмоєнко Е. А. Основи викладання елементів хортингу для школярів на уроці фізичної культури / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 236–250.
36. Єрмоєнко Е. А. Особливості викладання хортингу для дітей 5 років / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 259–273.
37. Єрмоєнко Е. А. Принципи виконання й методика вивчення базових технічних елементів хортингу: методичний посібник / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2009. – 87 с.
38. Єрмоєнко Е. А. Робоча програма навчально-тренувальних занять з хортингу / Е. А. Єрмоєнко // К. : Нац. ун-т фізичного виховання і спорту України, 2009. – 49 с.
39. Єрмоєнко Е. А. Робоча програма фізкультурно-оздоровчих занять з хортингу для дітей / Е. А. Єрмоєнко // К. : Нац. ун-т фізичного виховання і спорту України, 2009. – 32 с.

40. Єрмоєнко Е. А. Руховий режим спортсмена хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 26–46.
41. Єрмоєнко Е. А. Символіка хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 237–246.
42. Єрмоєнко Е. А. Спортивний напрям українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 184–193.
43. Єрмоєнко Е. А. Статут Всеукраїнської громадської організації «Українська Федерація хортингу» / Е. А. Єрмоєнко // зареєстр. Мін-вом юстиції України 25 березня 2009 р., Київ. 2009. – 25 с.
44. Єрмоєнко Е. А. Статут Міжнародної громадської організації «Міжнародна Федерація Хортингу» / Е. А. Єрмоєнко // зареєстр. Мін-вом юстиції України 06 липня 2009 р., Київ. 2009. – 25 с.
45. Єрмоєнко Е. А. Тренування в хортингу: навчально-методичний посібник / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2009. – 227 с.
46. Єрмоєнко Е. А. Умови підвищення рівня фізичної підготовленості спортсменів хортингу різних вікових груп / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 218–235.
47. Єрмоєнко Е. А. Фізичне навантаження юних спортсменів хортингу старшого дошкільного та молодшого шкільного віку / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 203–217.
48. Єрмоєнко Е. А. Характеристика програми навчання з хортингу для дітей та молоді / Е. А. Єрмоєнко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2012 рік / [За ред. О. В. Сухомлинської, І. Д. Бега, Г. П. Пустовіта, О. В. Мельника ; літ. ред. І. П. Білоцерківець]. – Івано-Франківськ: НАІР, 2013. – Вип. 3. – С. 391–394.
49. Єрмоєнко Е. А. Хортинг. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл : навчальне видання / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2010. – 108 с.
50. Єрмоєнко Е. А. Хортинг. Робоча програма та методичні плани навчально-тренувальної роботи для громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування та спортивних клубів, груп різних форм власності / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во України у справах сім'ї молоді та спорту, Українська федерація хортингу. – К. : ВГО «Українська Федерація Хортингу», 2011. – 40 с.
51. Єрмоєнко Е. А. Хортинг : навчальна програма гурткової (секційної) роботи для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. – Київ : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
52. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для оздоровлення людей / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 5–18.
53. Єрмоєнко Е. А. Хортинг і біологічний потенціал спортсменів / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 68–88.
54. Єрмоєнко Е. А. Хортинг і здоровий спосіб життя / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 5–25.
55. Єрмоєнко Е. А. Хортинг і мотивація учнів до спортивних занять / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 59–74.
56. Єрмоєнко Е. А. Хортинг на уроці фізичної культури в школі / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 251–266.
57. Єрмоєнко Е. А. Хортинг та оцінка перспективності спортсменів / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 75–101.
58. Єрмоєнко Е. А. Цінності спортсмена хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 19–37.
59. Жданов В. А. Мотивація учнівської молоді для занять бойовими мистецтвами / В. А. Жданов, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практи.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. /

- Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 30–33.
60. Здібний В. М. Освоєння прийомів самозахисту у процесі занять бойовими мистецтвами / В. М. Здібний, Е. А. Єрмоєнко, Д. С. Коротчук // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 26–38.
61. Зурабов І. Ш. Спрямованість рухових завдань спортсмена-єдиноборця / І. Ш. Зурабов, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 165–181.
62. Івашковський В. В. Хортинг як навчально-наукова дисципліна / В. В. Івашковський, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 154–169.
63. Ільницький І. Р. Хортинг та організація навчання / І. Р. Ільницький, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 247–258.
64. Карасевич С. А. Педагогічне покликання тренера з хортингу / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 139–158.
65. Кацнельсон І. Є. Проведення туристичного походу як засобу військово-спортивної підготовки єдиноборців / І. Є. Кацнельсон, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1995. – С. 43–52.
66. Кіблицький Р. В. Морально-ціннісні орієнтації хортингіста / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 274–288.
67. Кукушкін К. М. Складові здорового способу життя людини, яка займається хортингом / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 88–106.
68. Куцкір М. С. Принципи виховання системних вольових якостей спортсменів хортингу / М. С. Куцкір, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 108–126.
69. Лисенко І. П. Формування вольових рис характеру юного спортсмена засобами бойового мистецтва / І. П. Лисенко, Е. А. Єрмоєнко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 45–48.
70. Листопад В. С. Військово-патріотичне виховання у спортивних єдиноборствах / В. С. Листопад, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1995. – С. 53–70.
71. Лохманов С. С. Захвати в єдиноборствах / С. С. Лохманов, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1997. – С. 60–77.
72. Мартиненко М. Д. Психологічні настанови спеціалізації бойового мистецтва / М. Д. Мартиненко, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практи.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 70–73.
73. Мастерук Д. А. Поняття базової техніки бойового мистецтва / Д. А. Мастерук, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практи.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 62–65.
74. Митрофанов О. С. Методика розвитку сили та швидко-силових здібностей хортингістів / О. С. Митрофанов, Е. А. Єрмоєнко, С. В. П'ятіков // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 245–261.
75. Мірчев Д. В. Реалізація навчальних завдань спортсменів хортингу / Д. В. Мірчев, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 129–143.
76. Нетребко О. В. Режим раціонального харчування спортсмена-єдиноборця / О. В. Нетребко, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практи.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 38–41.

77. Одарич П. А. Залучення школярів до здорового способу життя засобами бойового мистецтва / П. А. Одарич, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 50–53.
78. Одновол С. О. Медико-фізіологічні чинники оздоровчої рухової активності хортингістів / С. О. Одновол, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 107–126.
79. Пеньков Ю. М. Поведінкові звички і психофізична саморегуляція спортсмена хортингу / Ю. М. Пеньков, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 108–128.
80. Плеханов В. В. Розвиток спритності у спортсменів хортингу / В. В. Плеханов, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 127–148.
81. Плиска В. І. Фізичні навантаження в системі бойових мистецтв / В. І. Плиска, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 39–51.
82. П'ятиков С. В. Український хортинг як засіб освоєння системи національно-патріотичних цінностей / С. В. П'ятиков, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 36–52.
83. Рибалко В. Б. Основи безпеки життєдіяльності спортсменів хортингу / В. Б. Рибалко, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 47–67.
84. Семигал О. М. Оцінка фізичного стану та нормування навантаження спортсменів хортингу / О. М. Семигал, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 186–202.
85. Сікан В. Ю. Технології здоров'язбереження у методиці хортингу / В. Ю. Сікан, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 284–301.
86. Степанюк А. В. Планування та організація навчально-виховного процесу з хортингу / А. В. Степанюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 325–338.
87. Трошин І. Л. Військово-спортивна підготовка школярів, які займаються бойовими мистецтвами / І. Л. Трошин, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1997. – С. 138–154.
88. Удовенко В. Р. Організація діяльності дітей у спортивній секції з бойового мистецтва / В. Р. Удовенко, Е. А. Єрмоєнко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 5–8.
89. Федорчук С. Я. Фізичне самовдосконалення учнів засобами бойових мистецтв / С. Я. Федорчук, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1999. – С. 150–159.
90. Хоменко К. М. Виховання фізичної культури студентів засобами спортивних єдиноборств / К. М. Хоменко, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1999. – С. 80–90.
91. Цимбал В. О. Бойове мистецтво українців як продукт історичних умов розвитку суспільства / В. О. Цимбал, Е. А. Єрмоєнко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 13–16.
92. Черненко В. С. Витоки і подальший розвиток бойового мистецтва в Україні / В. С. Черненко, Е. А. Єрмоєнко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 21–24.

93. Шевчук В. С. Оздоровча дихальна гімнастика хортингу для дітей / В. С. Шевчук, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бєх І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 149–169.

94. Шило О. М. Фізичне і морально-психологічне становлення особистості засобами хортингу / О. М. Шило, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 127–140.

95. Шишко А. П. Формування інтересу учнів до занять хортингом / А. П. Шишко, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасєвич // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 144–157.

96. Шукалюк Ю. С. Зміст програми занять з хортингу для підлітків 12–13 років / Ю. С. Шукалюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 290–309.

97. Шульга А. В. Програма занять з хортингу для юних спортсменів 8–9 років / А. В. Шульга, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 254–271.

98. Щєрбаков В. С. Патріотичне виховання спортсмена-єдиноборця / В. С. Щєрбаков, Е. А. Єрмоєнко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 36–47.

99. Юрченко С. Д. Форми і види занять фізичною культурою / С. Д. Юрченко, Е. А. Єрмоєнко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 22–25.

Kucherenko, Sergiy; Rokhanskyi Volodymyr

Organizational work and legal support of the horting development program

Abstract. *This scientific article describes aspects of the program of development of Ukrainian horting, factors of basing the method of training in horting on the ancient traditions of the Ukrainian people and sports principles of wrestling, characterizes the ways of practical implementation of the program of development and popularization of horting in Ukraine. the level of branching of the horting infrastructure, the peculiarities of the spread of the sport in Ukraine. It is noted that horting is a full-contact complex martial art, formed by Ukrainian specialists in the field of martial arts, which is based on the principles of sports training as a long-term, year-round, specially organized training process of comprehensive development, training and moral and ethical education of athletes. The development of this program is due to the need to improve the educational process of horting in connection with the growing requirements for the training of athletes. The development of the program takes into account the experience of the best children's and youth sports schools in Ukraine. The program is based on directives and regulations of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine. Horting is a component of the national system of physical culture and sports and is aimed at improving the health, development of physical, moral and intellectual abilities of a person by involving him in sports competitions in horting. Horting is also an important means of promoting the social and labor activity of people, meeting their moral, ethical and creative needs, the vital need for mutual communication, the development of friendly relations between peoples and the strengthening of peace. The Horting Development Program in Ukraine is developed in accordance with the Laws of Ukraine "On Physical Culture and Sports", "On Citizens' Associations", the Targeted Comprehensive Program "Physical Education – Health of the Nation" and identifies the necessary changes in society's approaches to health human, education of the younger generation in the spirit of patriotism, humanism, friendship and mutual understanding.*

Key words: *implementation of the development program, Ukrainian horting, ancient traditions of the Ukrainian people, sports principles of competitive wrestling.*